PARTICULARITĂȚILE PRESTĂRII SERVICIILOR SOCIALE ÎN RAIONUL CAHUL

THE PARTICULARS OF THE PROVISION OF SOCIAL SERVICES IN THE CAHUL DISTRICT

Ala GRECU,
doctorandă,
Universitatea de Stat din Moldova

SUMMARY

In this article, the peculiarities of the provision of social services in Cahul district were analyzed. The spectrum of social services provided by the General Directorate of Social Assistance was determined.

Keywords: *services, social services, provision of social services etc.*

În Republica Moldova prin Legea nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale, se stabilește cadrul general de creare și funcționare a sistemului integrat de servicii sociale, cu determinarea sarcinilor și responsabilităților autorităților administrației publice centrale și locale, ale altor persoane juridice și fizice abilitate cu asigurarea și prestarea serviciilor sociale, precum și protecția drepturilor beneficiarilor de servicii sociale. Conform aceiași legi, serviciile sociale reprezintă ansamblul de măsuri și activități realizate pentru satisfacerea necesităților sociale ale persoanei sau familiei, în scop de depășire a unor situații de dificultate, precum și de prevenire a marginalizării și excluziunii sociale.

Prestațiile sociale se acordă sub formă de compensații, alocații, indemnizații, de ajutor social, material și de altă natură. Ce ține de dreptul la servicii sociale, atunci este sunt stabilite în mod individual, în baza evaluării necesităților persoanei/familiei de aceste servicii.

Pentru a beneficia de serviciile sociale, oricare persoană care se consideră într-o stare de risc social sau oricare persoană/familie defavorizată, neglijată sau abuzată, trebuie să solicite în scris sau verbal unității de asistență socială din raza domiciliului său.

Conform Legii nr. 123/2010 cu privire la serviciile sociale pe teritoriul Republicii Moldova pot fi prestate următoarele tipuri de servicii sociale:

1. *Serviciile sociale primare* sânt serviciile care se acordă la nivel de comunitate tuturor beneficiarilor și au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate care pot cauza marginalizarea sau excluziunea socială.
2. *Serviciile sociale specializate* sânt serviciile care implică antrenarea specialiștilor și au drept scop menținerea, reabilitarea și dezvoltarea capacităților individuale pentru depășirea unei situații de dificultate în care se află beneficiarul sau familia acestuia.
3. *Serviciile sociale cu specializare înaltă* sânt serviciile prestate într-o instituție rezidențială sau într-o instituție specializată de plasament temporar, care impun un șir de intervenții complexe ce pot include orice combinație de servicii sociale speci-

alizate, acordate beneficiarilor cu dependenţă sporită şi care necesită supraveghere continuă (24/24 ore).

Serviciile sociale cu specializare înaltă se acordă beneficiarului numai dacă acesta a fost referit, în urma unei evaluări complexe, de către structura teritorială de asistenţă socială de la locul de trai al beneficiarului.

În situaţii de urgenţă, doar în cazuri de pericol iminent pentru viaţa şi sănătatea persoanei, serviciile sociale cu specializare înaltă pot fi acordate, prin derogarea de la prevederile legale, pe un termen de cel mult 30 de zile, perioadă de timp în care se efectuează evaluarea complexă şi se întocmeşte planul individualizat de asistenţă, cu implicarea directă a reprezentanţilor structurii teritoriale de asistenţă socială de la locul de trai al beneficiarului.

Prestatori de servicii sociale pot fi persoane fizice sau persoane juridice publice ori private.

- Prestatori publici de servicii sociale sunt:

a) instituţiile de asistenţă socială create şi gestionate de autorităţile administraţiei publice centrale;

b) autorităţile administraţiei publice locale de nivelul al doilea;

c) autorităţile administraţiei publice locale de nivelul întâi.

- Prestatori privaţi de servicii sociale sânt:

a) asociaţiile obşteşti, fundaţiile, instituţiile private fără scop lucrativ, înregistrate în conformitate cu legislaţia – toate cu domeniul de activitate în sfera socială;

b) persoanele juridice şi persoanele fizice – întreprinderi cu scop lucrativ, înregistrate în conformitate cu legislaţia.

c) întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserţie.

Prestarea serviciilor sociale în raionul Cahul se realizează în conformitate cu Legea nr 123 din 18 iunie 2010 cu privire la Serviciile sociale, Hotărârii Guvernului nr. 314 din 23.05.2012 pentru aprobarea Regulamentului – cadru de organizare şi funcţionare a Serviciului social „Asistenţă personală", în baza deciziei Consiliului Raional Cahul nr. 06/14-III din 27.09.2013 „Cu privire la instituirea Serviciului social de Asistenţă Personală" şi a Legii privind protecţia şi promovarea drepturilor persoanelor cu dezabilităţi severe, are dreptul, în baza evaluării de către comisia multidisciplinară, la un asistent personal.

Direcţia Generală Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Cahul, prestează următoarele servicii sociale:

- Asistenţă Socială Comunitară
- Asistenţă Personală
- Îngrijire la Domiciliu
- Protecţia persoanelor în etate şi cu dezabilităţi
- Prestaţii sociale
- Pachet unic alimentar
- Suport monetar
- Felcer-protezist.

La fel Direcția Protecția Copilului și Familiei Cahul, prestează următoarele servicii sociale:

- Complexul pentru tineri și copii aflați în dificultate „Împreună”
- Centrul Maternal
- Centrul de Asistență Socială de Zi pentru copii
- Case de copii de tip familie
- Asistența parentală profesionistă
- Tutela și Curatelă
- Protecția copiilor aflați în dificultate
- Sprijin adresat familiilor cu copii.

În municipiul Cahul se implementează mecanismului de colaborare intersectorială în domeniul medico-social în vederea prevenirii și reducerii ratei mortalității infantile și a copiilor cu vârsta până la 5 ani la domiciliu, conform HG nr. 1182 din 22.12.2010.

Mecanismul de colaborare intersectorială în domeniul medico-social are drept scop stabilirea și dezvoltarea unui parteneriat viabil și practic în domeniul medico-social, pentru prevenirea și reducerea ratei mortalității materne infantile și a copiilor cu vârsta de până la 5 ani la domiciliu. Acest mecanism prevede conlucrarea obligatorie a asistenților sociali comunitari, medicilor de familie, asistenților medicali.

Obiectivul acestui mecanism este îmbunătățirea calității vieții copilului și familiei, în special a familiilor social-vulnerabile, prin asigurarea accesului la servicii echitabile de înaltă calitate și aici mă refer atât la serviciile sociale, cât și cele serviciile medicale. Beneficiarii ai mecanismului dat sunt: familiile cu copii de vârsta de până la 5 ani în situație de risc, precum și femeile de vârstă reproductivă în situație de risc.

1. Total în evidentă familii cu copii cu vârsta de până la 5 ani în situație de risc - 67 familii / 76 copii cu vârsta de 0-5 ani, 16 copii cu vârsta 0-12 luni;

2. Familii cu copii cu vârsta de până la 5 ani în situație de risc, luate în evidență pe parcursul perioadei de raportare - 46 familii / 50 copii cu vârsta de 0-5 ani, inclusiv 22 copii cu vârsta 0-12 luni;

Copii cu vârsta de până la 5 ani separați de părinți: 4 copii, dintre care plasați în familia extinsă – 1 copil; plasați la persoane terțe – 2 copil; plasați în servicii rezidențiale – 1 copil.

3. Familii cu copii cu vârsta de până la 5 ani în situație de risc, scoase din evidență pe parcursul perioadei de raportare - 69 familii / 100 copii cu vârsta 0-5 ani, inclusiv 32 copii cu vârsta 0-12 luni.

Motivele scoaterii din evidență a familiilor cu copii:

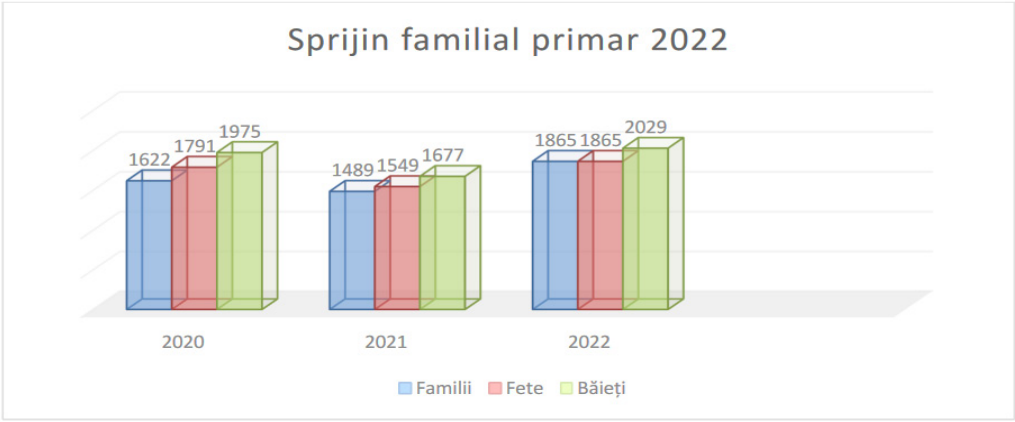
1. depășirea de către copil a vârstei de 5 ani - 22 familii / 27 copii cu vârsta 0-5 ani, inclusiv 15 copii cu vârsta 0-12 luni;

2. schimbarea locului de trai a familiei – 4 familii / 6 copii cu vârsta 0-5 ani;

3. depășirea de către familie a situației de risc - 43 familii / 67 copii cu vârsta 0-5 ani, inclusiv 17 copii cu vârsta 0-12 luni.

Pe parcursul anului 2022, au beneficiat de sprijin familial primar 1871 familii cu 3894 copii, 1865 fete și 2029 băieți, dintre care 237 cu dezabilități.

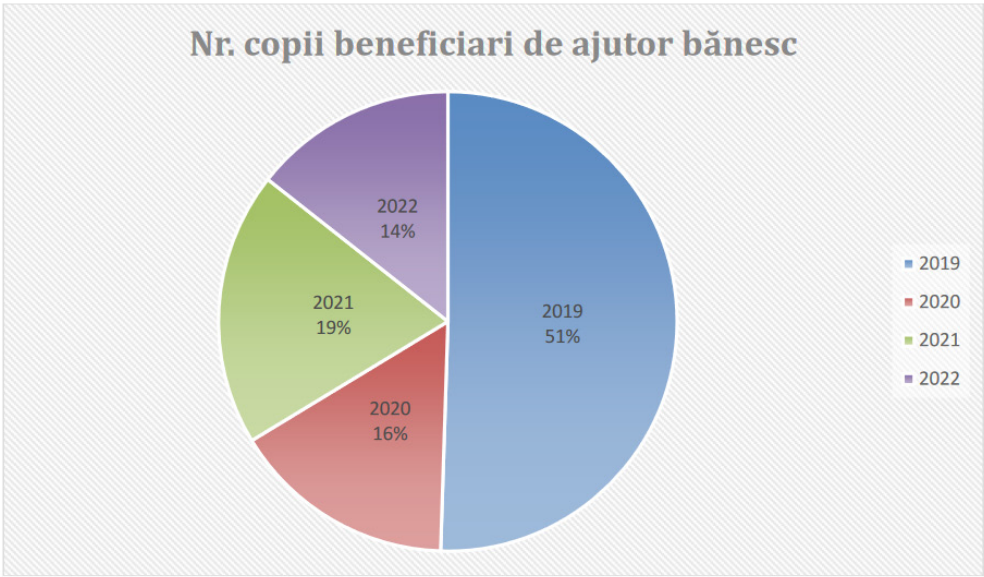
Figura 1. Sprijin familiar primar a.2022

Sprijinul familial secundar – ansamblu de activități care se realizează pentru protecția familiei și a copilului, în scopul prevenirii separării copilului de familie, precum și a pregătirii familiei pentru reintegrarea copilului.

Dacă problema familiei cu copii nu poate fi soluționată fără asistență financiară, asistentul social comunitar ca manager de caz solicită examinarea cazului managerului serviciului, în vederea oferirii ajutorului bănesc. La stabilirea ajutorului bănesc se iau în considerare necesitățile familiei, numărul de copii în familie.

Figura 2. Numărul de copii beneficiari de ajutor bănesc.

Pentru anul 2022 au fost aprobate și realizate venituri și cheltuieli în sumă totală de 38818,2 mii lei, pe parcursul anului au fost precizate venituri și cheltuieli în sumă de 49268,8 mii lei, venituri reale executate la situația de 31.12.2022 au constituit 44759,7 mii lei, ce constituie 90,8 %. În anul 2022 au fost executate cheltuieli în sumă totală de 43152,8 mii lei ce constituie 87,6 % față de cheltuielile precizate. Totodată, DGASPF Cahul, a avut venituri de la perceperea taxei de la cumpărarea valutei în sumă de 396,2

mii lei, au fost primite transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat în sumă de 4106,5 mii lei.

În *concluzie* se poate de menționat, că prestarea serviciilor sociale în raionul Cahul se realizează în concordanță cu Legea nr 123 din 18 iunie 2010 cu privire la Serviciile sociale, Hotărârii Guvernului nr. 314 din 23.05.2012 pentru aprobarea Regulamentului – cadru de organizare și funcționare a Serviciului social „Asistență personală", în baza deciziei Consiliului Raional Cahul nr. 06/14-III din 27.09.2013 „Cu privire la instituirea Serviciului social de Asistență Personală" și a Legii privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu dezabilități severe. Spectrul de servicii prestate se realizează la fel conform Legea nr 123 din 18 iunie 2010 cu privire la Serviciile sociale.

BIBLIOGRAFIE

1. Legea nr.123 din 18.06.2010 cu privire la serviciile sociale// MO nr.155-158
2. Legea nr.280 din 29.11.2018 privind modificarea unor acte legislative// MO nr.6-12
3. Regulament de organizare și funcționare a Direcției asistenței sociale și a protecției a familiei a Consiliului Raional Cahul, aprobat prin decizia CR Cahul nr.05/05-IV din 22.12.2015
4. https://cahul.md/wp-content/uploads/2023/02/Directia-generala-asistenta-sociala-si-protectie-a-familiei.pdf